

Projekty a programy

Výzkum a vývoj v Národní knihovně ČR

Rozvoj Národní knihovny České republiky jako výzkumné organizace

Doba řešení: 2010–2015

Koordinátor: Adolf Knoll

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR

Národní knihovna České republiky se řídí svou dlouhodobou koncepcí výzkumu a vývoje původně zpracovanou na léta 2010–2015. Tato koncepce je průběžně aktualizována na základě dosažených výsledků a případných nových potřeb. V souladu s ní probíhalo v roce 2013 řešení šesti níže uvedených oblastí.

Oblast 1. Zdokonalení virtuálního badatelského prostředí Manuscriptoria

Doba řešení: 2010–2015

Odpovědný pracovník: Zdeněk Uhlíř

V roce 2013 byla vytvořena nová verze systému Manuscriptoria, která klade větší důraz na uživatelský komfort, zvětšuje funkčnost osobního uživatelského účtu, umožňuje jeho snazší integraci do virtuálního badatelského prostředí a vytváří podmínky pro síťové publikování. Důležité je zejména zavedení persistentního adresování komplexních i jednotlivých digitálních objektů a integrace některých služeb (srovnávání plných textů, editor hudební notace). Manuscriptorium bylo rozšířeno o historické dokumenty digitalizované v podprogramu VISK 6 a o dávky dokumentů stávajících partnerů. Koncem roku 2013 obsahovalo Manuscriptorium 318 557 evidenčních záznamů, 24 996 komplexních digitálních dokumentů, 2 422 plné texty a 605 komplexních digitálních dokumentů včetně plných textů.

Oblast 2. Dlouhodobá ochrana (LTP – Long-Term Preservation) digitálních dokumentů

Doba řešení: 2010–2015

Odpovědný pracovník: Bedřich Vychodil; Ladislav Cubr

Výzkum se soustředil na zdokonalení podpůrné aplikace pro kontrolu formátů obrazových dat nazvanou DIFFER (Determinator of Image File Format propERTies), později na NDK Image Data Validator a na další vývoj nástroje resolver (softwarový nástroj CZIDLO – CZEch IDentification and LOfcalization Tool) a přidružené koncepce systému trvalé identifikace ČIDLO (Český systém pro IDentifikaci a LOkalizaci dokumentů digitálního kulturního dědictví).

Vývoj webové služby (open source aplikace) pro kontrolu obrazových dat s názvem The Image Data Validator – DIFFER byl v roce 2013 úspěšně dokončen. Značná podpora byla získána opakovanou účastí v programu GSoc 2013, který každoročně vyhlašuje společnost Google Inc. Aplikace je navržena pro komplexní zjišťování a porovnávání signifikantních vlastností a obrazových metrik vybraných obrazových formátů využívaných v oblasti digitalizace a dlouhodobého uchování.

V roce 2013 byla vydána nová verze softwarového nástroje CZIDLO umožňující další činnosti kurátora a rozšiřující možnosti vyhledávání. V této verzi jsou dále upraveny některé funkce aplikace, jako je např. bezpečnější heslo.

Z hlediska knihovnické správy (kurátorství) byly vyvinuty dílčí moduly pro usnadnění práce kurátora (uživatelsky přívětivá webová editace) a možnosti podrobnější kontroly registrátorů (správnost přidělování) a do určité míry též samotné produkce digitálních dokumentů (metadata k identifikátorům). Z hlediska technické správy bylo vyvinuto zlepšení procesu sestavení a instalace aplikace pro programátory. Resolver (CZIDLO) je centrálním technickým prvkem systému ČIDLO.

Na konci roku 2013 bylo ve službě ČIDLO zaregistrováno 65 aktivních uživatelů z řad knihoven (nejvíce v rámci projektů tzv. krajských digitalizací). Kromě produkčního prostředí je funkční i testovací prostředí přístupné uživatelům, kde mohou provádět testy svých nástrojů pro digitalizaci. Do 31. 12. 2013 bylo přiděleno

celkem 418 817 persistentních identifikátorů URN:NBN; z tohoto počtu tvoří aktivní záznamy 416 050. Dále 2 767 záznamů bylo deaktivováno a nahrazeno jinými. Přidělování identifikátorů je možné pomocí automatického i webového rozhraní.

Pro vývoj koncepce systému ČIDLO byla v roce 2013 klíčová příprava na certifikovanou metodiku pro řízení životního cyklu identifikátorů (pravidla a postupy pro přidělování a správu digitálních identifikátorů a digitálních dokumentů ze strany zapojených institucí).

V roce 2014 bude vývoj pokračovat dokončením této metodiky a vytvořením analýzy současného vývoje v oblasti trvalé identifikace digitálních dokumentů ve světě, na jejímž základě bude možné plánovat další rozvoj aplikace CZIDLO a systému ČIDLO.

Oblast 3. Archivace a zpřístupnění sklizených webových stránek

Doba řešení: 2011–2015

Odpovědný pracovník: Zuzana Kvašová

Řešení se zabývá výzkumem vhodných formátů pro uložení webových dat z pohledu dlouhodobého uchování a možnostmi jejich uložení v LTP systému (zpracování před ingestem; analýza a návrh automatických ingest procesů do LTP systému; nastavení profilů metadat a jejich automatická extrakce z interních i externích zdrojů). S daty pořízenými při archivaci webu souvisí také potřeba vytvoření odpovídajícího modelu archivace, uložení v METS formátu společně s metadaty, atd. V roce 2013 vznikla analýza vhodných nástrojů pro plánování ochrany dat získaných archivací webu. Jde o jeden z prvních kroků k zajištění strategie dlouhodobé ochrany na vyšší úrovni, než je bit-streamová ochrana. Vývoj v této oblasti bude pokračovat dalším krokem, kterým je definování tzv. designated community (designovaná komunita podle standardu OAIS). Rovněž bylo navázáno na výsledky z roku 2012 v oblasti obohacování sklizených dat o metadata pro potřeby uložení do dlouhodobého datového úložiště. Do poloprovozu byla uvedena aplikace pro obohacování dat o data z katalogu ALEPH. Další výzkum se bude zabývat využitím dat sklizených v rámci projektu Webarchiv. Bude řešena problematika identifikace a charakterizace sklizených dat a metadat.

Oblast 4. Vývoj metodik ochrany, konzervace a restaurování knihovních fondů (historických i novodobých)

Doba řešení: 2010–2015

Odpovědný pracovník: Petra Vávrová

V roce 2013 byla zdokonalována databáze a doplňován elektronický formulář na průzkum fyzického stavu svazků novodobých knihovních fondů. Bylo prozkoumáno přes 40 000 svazků, byla přihlášena metodika průzkumu novodobých fondů k certifikaci. Cílem metodiky je sjednocení postupů při průzkumu novodobých knihovních fondů. Metodika umožní knihovnám a institucím uchovávajícím novodobé knihovní fondy získat průzkumem srovnatelné soubory dat, které bude možné využít pro plánování konzervačních zásahů, jako jsou odkyselování, restaurování, ambulantní opravy, ale i např. nutnost vyrobít ochranný obal a případné další operace. Metodiku však bude možné využít i pro rozhodování o ochranném reformátování, digitalizaci, akvizici atd. Výsledky průzkumů bude možné sdílet s různými institucemi.

Z průzkumů knihovních fondů vyplývá, že významná degradace se projevuje nejen u novin a dalších dokumentů 19. a první poloviny 20. století, ale projevuje se i u publikací z pozdější doby. Není dostatečný přehled o rozsahu poškození konzervačních sbírek a stupni i rychlosti další postupné degradace, dané stářím, materiálem anebo uložením. Proto se zaměřujeme na průzkum fyzického stavu fondů, pracujeme s parametry znalostní databáze, monitorujeme kvalitu ovzduší v depozitářích, vliv světla na papírové materiály, vyvíjíme a ověřujeme metodiky ochrany, konzervace a restaurování knihovních fondů a zdokonalování metodik a analýz materiálů knihovních fondů. Byl také zveřejněn poloprovoz *Collection Survey*, který je novým nástrojem pro monitorování fyzického stavu knihovních fondů; k tomu bylo dále vytvořeno příslušné pracoviště. Celkem bylo od roku 2010 prozkoumáno přes 110 000 exemplářů knih. Vybíráme materiály charakterizující novodobé fondy, které budou odkyseleny ve světě dostupnými odkyselovacími metodami (hromadnými i individuálními). Zaměřujeme se na průzkum dostupných metod odkyselování a výsledky dosažené těmito metodami – v roce 2013 to byla metoda ZFB:2 v Lipsku. Hlavním cílem

péče o historické fondy se stávají takové úkoly, jako např. posouzení stavu, detailní průzkum a navržení opatření pro zkvalitnění péče o národní kulturní památky – *Vyšehradský kodex* a *Pasionál abatyše Kunhuty*. Provádí se mikroskopický průzkum originálu, posouzení stavu pergamenu originálu, celková fotodokumentace a kontrola trezoru. V roce 2013 dále pokračoval restaurátorský a chemickotechnologický průzkum *Vyšehradského kodexu* a dalších rukopisů, které budou představeny v roce 2014 na výstavě *Otevři zahradu rajskou. Benediktini v srdci Evropy 800–1300*. V souvislosti s rutinním restaurováním vazeb stabilizací japonskými fóliemi byla předložena k certifikaci příslušná metodika.

Oblast 5: Výzkum kulturního dědictví a knižní kultury pozdně středověkých Čech

Doba řešení: 2013–2015

Odpovědný pracovník: Kamil Boldan

Národní knihovna spravuje zdaleka nejpočetnější soubor středověkých knih uložených na našem území. Základní výzkum v oblasti knižní kultury pozdně středověkých Čech se zaměřuje na dvě témata. Prvním z témat je nové bibliografické zpřístupnění tištěných jednolistů poděbradského a jagellonského věku. Toto médium sloužilo nejčastěji pro multiplikaci nástěnných kalendářů, ale postupně začalo být užíváno pro byrokratické potřeby, šíření zpráv a ovlivňování veřejného mínění. Druhým tématem jsou komunikační strategie poděbradského a jagellonského věku. Pro jejich analýzu byla zvolena osoba mistra pražské univerzity a správce utrakvistického duchovenstva Václava Korandy mladšího († 1519), který po sobě zanechal rozsáhlou knihovnu a vedl písemné polemiky s odpůrci i agendu utrakvistické konzistoře. V roce 2013 probíhala pasportizace dochovaných bohemikálních jednolistů a korandovských rukopisů v domácích i některých zahraničních institucích a byly objednávány jejich fotografické reprodukce. V návaznosti na to započalo studium těchto materiálů a byly publikovány první výsledky. Vedle toho byla vydána kolektivní monografie *Libri catenati Egrenses*, zaměřená na historický fond chebských františkánů, který je v majetku NK ČR. V rámci mezinárodní spolupráce se člen řešitelského týmu zúčastnil výročního zasedání konsorcia Text Encoding Initiative (TEI), jež vyvíjí standard pro popis zejména středověkých rukopisů a přepisy textů, a připravil článek o standardu TEI. Národní knihovna se zapojila do budování celoevropské databáze Einbanddatenbank, jež je pomůckou pro zpracování pozdně středověkých vazeb zdobených technikou slepotisku a jakýmsi katalogem knihvazačského nářadí (kolků, válečků a ploten). Byla provedena pasportizace vazeb ze 14. a 15. století ve fondu NK ČR a následně zahájen průzkum v řadě státních archivů. Členové řešitelského týmu (K. Boldan a J. Marek) publikovali příspěvky se vztahem ke knižním vazbám ve sborníku z konference *Bibliotheca Antiqua 2013*.

Oblast 6: Výzkum knižní kultury raně novověkých Čech

Doba řešení: 2013–2015

Odpovědný pracovník: Alena Richterová

Výzkum realizovaný pěti řešiteli z řad pracovníků Oddělení rukopisů a starých tisků se zaměřuje na tři tematické okruhy. V prvním z nich jsou sledovány proměny mediální komunikace v Čechách na prahu novověku, přičemž první rok tříletého projektu byl věnován především průzkumu psaných a tištěných novin obsahujících zprávy z českých zemí během období, kdy císař Rudolf II. sídlil v Praze, tedy v letech 1583–1612. Výzkum byl zahájen rešersemi v elektronických databázích, tištěných katalozích a bibliografiích, ale rovněž také v interních pomůckách a ve služebních inventářích domácích i zahraničních knihoven a archivů. Na jejich základě byly vytipovány nejdůležitější knižní fondy, rukopisné sbírky a soubory archiválií, z nichž byly pořizeny podrobné výpisky, textové opisy a částečně rovněž fotokopie, nebo digitální snímky. Tyto prameny obsahují nejen pozoruhodné soubory psaných novin ze sledovaného období, ale také pravidelné písemné zprávy posílané takřka z celé Evropy císařskými agenty, kteří je adresovali přímo do rukou císaře Rudolfa, nebo jeho tajemníka. Obsahují nejen mimořádně závazné informace o politických událostech, válečném dění, o společenském a kulturním životě ve významných centrech Evropy včetně Prahy, ale také napomáhají objevit zatím zcela neznámé souvislosti mezi komunikačními médii té doby. Druhý tematický okruh se zabývá výzkumem geneze, dějin a skladby Czerninské rodové knihovny. Na počátku prvního roku projektu byl výzkum věnován zejména obsáhlým rešerším jak z odborné literatury

k dějinám czerninské majorátní hradčanské knihovny a dalších czerninských zámeckých knihoven, tak také z dochovaných pramenů archivní povahy. Byly navštíveny archivy, jejichž fondy obsahují prameny k dějinám czerninských knihoven a navázána spolupráce s jejich správci, nejvýznamnější archivní prameny se podařilo již částečně excerpovat. Realizovány byly rovněž práce na identifikaci svazků czerninské provenience ve fondu pražské lobkowiczské knihovny (PLK). Za oblast rukopisů byl soupis signatur dokončen; celkem se podařilo nalézt 251 signatur czerninských rukopisů o 295 svazcích, za oblast starých tisků bylo v celkem 26 148 svazcích PLK zatím identifikováno 1 362 svazků czerninské provenience. Probíhající katalogizace czerninských knih přinesla také nové poznatky ke genezi a historii czerninské majorátní knihovny a dalších czerninských knihoven a umožnila započít rekonstrukci knižních celků, které do nich v minulosti vplynuly.

V prvním roce výzkumu třetího tématu, věnovaného sbírce map pocházející z pražské lobkowiczské knihovny, byla pozornost zaměřena na shromáždění archivních dokumentů bývalého Oddělení 62-mapové sbírky, jejíž součástí byla i tzv. Lobkowiczská sbírka (signatura 62 A) a dochovaných katalogů této sbírky. Průběžnou excerpací rukopisného lístkového katalogu tohoto fondu jsou postupně identifikovány tituly dosud neznámých map, což dále umožní předpokládané dohledání alespoň části dislokovaných exemplářů ve fondech jiných institucí, případně alespoň přesnější poznání výchozího profilu sbírky. V rámci postupující katalogizace byly zjištěny přinejmenším dvě starší signaturové řady, které by měly být východiskem k rekonstrukci původní podoby sbírky. Dosud byly zkatologizovány sign 62 A 1–183, celkem 163 dochovaných signatur (808 mapových listů). Dosavadní zjištění také naznačují, že nelze vyloučit ani otázku možné lobkowiczské provenience dalších, zejména rukopisných map uložených na jiných signaturách bývalé mapové sbírky.

Programové projekty výzkumu a vývoje

Národní projekty

Nástroje pro zpřístupnění tištěných textů 19. století a první poloviny 20. století

Doba řešení: 2011–2015

Hlavní řešitel: Tomáš Foltýn

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR, Program NAKI

V roce 2013 byla zahájena druhá etapa řešení projektu, která potrvá do 31. prosince 2014. Mezi hlavní cíle této etapy patří další plnění znalostníchází staršího českého jazyka včetně doplňování slovníků pro první polovinu 19. století a prohlubování obsahu slovníku obsahujícího termíny z období do poloviny 20. století. Velmi významnou částí je i vývoj lemmatizátoru, jeho integrace do vyhledávacího rozhraní a vytvoření analyzátoru typů fraktury pro zvýšení úspěšnosti rozpoznávání takto tištěných dokumentů.

Na realizaci projektu se kromě odborníků z řad pracovníků Národní knihovny ČR podílí i vědečtí pracovníci z Ústavu Českého národního korpusu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a vývojoví pracovníci společnosti Elsys Engineering. V návaznosti na jejich doporučení byl v roce 2013 upraven nejen mechanismus předávání dat externím spolupracovníkům provádějícím kontroly a opravy starších digitalizovaných textů určených pro vytváření slovníků, ale i návazná lingvistická část. Identifikované slovní tvary byly lemmatizovány (v případě sloves přidán infinitiv, v případě substantiv nominativ singuláru) a následně rozšířeny na kompletní paradigmata, tj. např. k tvaru klaníval byly doplněny ostatní tvary slovesa klanívat (tj. např. klanívám, klaníváš, klanívaje, klanívajíc, klanívajíce...), a to jednak v původní pravopisné podobě (klanjwám, klanjwajic, klanjvám, klanjvagjc...), jednak v podobě dnešní. To ovlivnilo i funkční vlastnosti lemmatizátoru, kde došlo k úpravám databáze, importních mechanismů a vyhledávacích indexů. Velký důraz byl směřován i na rozvoj analyzátoru typů fraktury a jeho praktického využití pro zvýšení kvality rozpoznávání. V této etapě proběhla analýza problematiky rozpoznávání písma česká fraktura používaného v první polovině 19. století na území Čech a Moravy. Studie navazuje na předchozí etapu, ve které bylo vtipováno pět hlavních vydavatelů z této doby a vybráno několik vhodných titulů, na jejichž základě lze

vytvořit vzorníky písma mapující tvar písma v tomto období. Cílem je vytvoření nástroje, který by zvýšil úspěšnost rozpoznávání písma česká fraktura na základě znalosti odlišností v tisku písma u jednotlivých vydavatelů. V návaznosti na podniknuté rozsáhlé testování bude dále použita metoda založená na neurových sítích, jejíž další vývoj bude pokračovat v roce 2014.

Metodika hodnocení vlivu kvality ovzduší na knihovní a archivní fondy

Doba řešení: 2011–2015

Hlavní řešitel: Jiří Smolík, Ústav chemických procesů AV ČR, v. v. i.

Řešitel za NK: Magda Součková

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR, Program NAKI

V roce 2013 byly v knihovně Regionálního muzea v Teplicích a v Národním archivu pracoviště Milady Horákové měřeny velikostní distribuce prachových částic a současně probíhal monitoring plynných polutantů pasivními dozimetry. Byly zde prováděny stejné práce jako v roce 2012 ve Zlaté Koruně a v Třeboni. Částice byly odebírány paralelně z vnitřního a vnějšího ovzduší, byla sledována i mikrobiální kontaminace prostředí depozitářů. Ke zjištění možných škodlivých účinků prachových částic byly na obou lokalitách deponovány prachové částice na celulóзовé filtry Whatman prosáváním vnitřního vzduchu. Změny byly vyhodnoceny na základě měření barevných změn, měření pH vodného výluhu a stanovení průměrného polymeračního stupně celulózy vzorků před a po umělém stárnutí.

Do testovaných depozitářů byly umístěny, stejně jako do depozitářů ve Zlaté Koruně a v Třeboni, vzorky celulóзовých, kolagenních a fotografických materiálů a vzorky vybraných pigmentů a pojiv. Zde budou dlouhodobě vystaveny znečištění prachem za současného měření teploty, relativní vlhkosti, světelné energie a plynných polutantů. Tato expozice byla původně plánována na 1 rok, ale protože usazování prachu na materiály probíhá pomalu, byla doba expozice prodloužena na 2 roky.

V roce 2013 bylo také provedeno vyhodnocení průzkumu „identických inkunábulí“, který byl uskutečněn v roce 2012 v Teplicích (jedná se o inkunábule původně uložené v klášteře v Oseku) a v Národní knihovně ČR v Praze.

Bylo také zahájeno testování účinnosti různých čisticích materiálů pro mechanické čištění papíru.

Interoperabilita v paměťových institucích (INTERPI)

Doba řešení: 2011–2015

Hlavní řešitel: Marie Balíková

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR, Program NAKI

URL: <http://autority.nkp.cz/interpi>

Základním cílem projektu, jehož spoluřešitelem je Národní archiv, je tvorba znalostní databáze paměťových institucí na bázi sémantické interoperability, tedy uživatelsky vlivné zpřístupnění národního kulturního, industriálního a přírodního dědictví obsaženého v digitalizovaných fondech a sbírkách paměťových institucí, tj. archivů, galerií, knihoven, muzeí, památkových ústavů i dalších. Projekt nabízí jedno z možných řešení: tvorbu společné znalostní databáze paměťových institucí na bázi národních autorit odpovídajících potřebám všech paměťových institucí a obohacených o potřebné sémantické informace umožňující i strojové zpracování dat. Přináší také nové paradigma zpracování dat (objektové), které se zaměřuje na obsahovou stránku zpřístupňovaných objektů – tedy na zpracování entit (tříd) a komplexních vztahů mezi nimi. V roce 2013, který je v projektu vymezen jako druhá etapa, jsme navázali na výsledky první etapy a s ohledem na cíle stanovené v projektovém záměru pro druhou etapu jsme se v rámci aplikovaného výzkumu a vývoje zaměřili na:

- definování požadavků na softwarové aplikace pro zpracování základní skupiny entit,
- vytvoření softwarové aplikace pro zpracování základní skupiny entit v podobě webového rozhraní,
- přípravu metodiky tvorby znalostního modelu v projektu INTERPI,
- testování možností transformace stávajících dat v Národních autoritách do struktury entit definované v projektu INTERPI,
- doplnění prototypu softwaru pro zpracování druhé skupiny entit.

Ochrana knižního fondu a dokumentů aplikací esenciálních olejů

Doba řešení: 2011–2015

Hlavní řešitel: Zbyněk Večeřa, Ústav analytické chemie AV ČR, v. v. i.

Řešitel za NK: Jiří Neuvirt

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR, Program NAKI

Cílem projektu je zabránit poškozování knih v důsledku napadení plísněmi zejména v depozitářích s nevhodnými parametry vnitřního prostředí a vyvinout metodiku a zařízení na dezinfekci již napadeného fondu. Vyvinutá metodika musí být účinná a s minimálními nároky na obsluhu. V neposlední řadě cílem tohoto projektu je i zlepšení zdravotních a hygienických podmínek v knihovnách a archivních zařízeních. Na základě provedených analýz složení účinných esenciálních olejů v ÚIACH ČAV Brno jsme v 1. fázi vybrali k testování sedm sloučenin, které se v parách účinných esenciálních olejů vyskytují v nejvyšších koncentracích, a lze proto předpokládat, že mají na fungicidních a baktericidních účincích největší podíl. Počítáme samozřejmě i se synergickým efektem jejich kombinací.

Pro testy účinnosti jsme vypracovali postup, který modeluje reálnou situaci při skladování knih a papírových dokumentů.

V roce 2013 pokračovalo v Národní knihovně testování fungicidní účinnosti jednotlivých složek a jejich kombinací z těch esenciálních olejů, které vykazují největší účinnost. U neúspěšnější kombinace se testuje závislost účinnosti na koncentraci jejich par během aplikace. V CDH byl adaptován prostor pro modelový depozitář a vybaven pro plánované experimenty. Připravuje se rovněž metodika ošetření.

Česká digitální knihovna a nástroje pro zajištění komplexních digitalizačních procesů

Doba řešení: 2012–2015

Hlavní řešitel: Martin Lhoták, Knihovna AV ČR, v. v. i.

Řešitel za NK: Tomáš Foltýn

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR, Program NAKI

Hlavním cílem projektu je vytvoření České digitální knihovny, jež by se měla stát agregátorem obsahu digitálních knihoven provozovaných na území České republiky. V průběhu roku 2013 pokračovaly jednotlivé vývojové aktivity dle plánu stanoveného projektovou žádostí. Mezi nejdůležitější uskutečněné činnosti patří zejména první oficiálně zveřejněná verze produkčního a archivačního systému ProArc, který je připraven pro výrobu digitálních dokumentů typu periodika a monografie. Metadata splňují standardy definované Národní knihovnou, přičemž export podporuje formát FOXML, který je nativním formátem datového úložiště Fedora používaného jako jádro systému Kramerius 4. Vývojové aktivity spojené s rozvojem systému Kramerius vyvrcholily na konci roku 2013, kdy byla zveřejněna verze 4.8, jež podporuje funkce pro zajištění sklízecího mechanismu, který umožňuje vytvoření zastřešující digitální knihovny (CDK – Česká digitální knihovna). Zřetelný pokrok byl dosažen v činnostech směřujících k plnohodnotnému chodu nástroje RDflow, který je určen ke sledování workflow na digitalizačních pracovištích. V současné době je dokončena analýza na oddělení části sledující workflow v rámci Registru digitalizace tak, aby mohl systém běžet autonomně na digitalizačních pracovištích a zároveň automaticky aktualizovat data v registru. Byly vybrány údaje, které budou evidovány v RDflow, a položky, které budou zároveň sdíleny i s Registrem digitalizace. V průběhu roku 2013 došlo i k několika jednáním se zástupci The European Library (TEL) o zapojení dat z České digitální knihovny do TEL (a následně do Europeany). Vzájemně byly představeny možné koncepty řešení, diskutován průběh harvestů a přibližný harmonogram nasazení. Byl dohodnut základní business model další spolupráce, který bude schvalován vedením TEL na počátku roku 2014. Mimo výše uvedené základní činnosti pokračovalo v roce 2013 plnění dalších dílčích cílů, adekvátní prezentace projektu na domácím i zahraničním fóru a testování externích softwarových nástrojů.

Správa elektronických publikací v síti knihoven ČR

Doba řešení: 2012–2015

Hlavní řešitel: Tomáš Svoboda

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR, Program NAKI

Cílem projektu je řešení sběru a zpracování knih a periodik v elektronické podobě včetně elektronických předloh tištěných publikací, vytvoření nástrojů pro sdílení, ochranu a zpřístupnění tohoto typu obsahu v knihovní síti České republiky, návrh metodiky bibliografického popisu tohoto typu dokumentů a analýza legislativy v oblasti elektronického povinného výtisku. V roce 2013 projektový tým navázal na základní výzkum provedený v předchozím roce. Byla dopracována vývojová dokumentace a prováděny vývojové práce směřující k vytvoření a zprovoznění softwarových aplikací pro sběr elektronických publikací. Pokračovala výzkumná práce v legislativní oblasti, jejímž výstupem byly dva variantní návrhy legislativního řešení povinného odevzdávání elektronických publikací. Jako podstatný výstup projektu byl uspořádán seminář, na kterém byla knihovnická obec seznámena s výsledky projektu a s nadcházejícími možnostmi, které projekt přinese.

Vytvoření kooperativního systému pro budování a správu novodobých konzervačních knižních sbírek v České republice a vývoj potřebných nástrojů

Doba řešení: 2012–2015

Hlavní řešitel: Jiří Polišenský

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR, Program NAKI

Hlavním předmětem projektu je vybudování systému konzervačních knihoven České republiky, které by koordinovaným způsobem garantovaly dochování naší národní knižní produkce v dlouhodobém časovém horizontu (v řádech staletí), nebo trvale. Do současné doby konzervační knihovny tuto roli plní individuálně a izolovaně bez vzájemné koordinace a výměny potřebných informací, jako je počet dochovaných exemplářů v jednotlivých knihovnách, jejich fyzický stav apod. Projekt se zaměřuje na tradiční papírové knižní dokumenty a nezabývá se programově problematikou uchovávání digitálních dat. Projekt vznikl v úzké návaznosti na požadavky Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta 2011–2015 a její kapitoly 5 *Zpracovat a realizovat koncepci trvalého uchování a zpřístupnění tradičních textových dokumentů – knihy, periodika, rukopisy, historické fondy, hudebniny* a svou realizací přispěje k řešení této problematiky. Těžiště řešení v roce 2013 spočívalo ve vývoji aplikace pro podporu činností konzervačních knihoven a pro budování a správu konzervačních sbírek. Programátorské aktivity na aplikaci Virtuální depozitní knihovna byly směřovány zejména do oblasti zpracování výsledků harvestů, nastavení jednotných datových profilů a jejich využití v samotné aplikaci. Aplikace je v současné době nasazena v prostředí Národní knihovny a pokračuje její testování. V rámci dalších projektových aktivit pokračoval průzkum novodobých fondů Národní knihovny ČR, Vědecké knihovny v Olomouci a Moravské zemské knihovny Brno. Pro metodologické zakotvení této činnosti byla vytvořena metodika pro průzkum novodobých knihovních fondů, která byla předložena k certifikaci Ministerstvu kultury ČR. V roce 2013 byla dále finalizována matice pro výpočet optimálního počtu exemplářů uchovávaných v systému konzervačních knihoven, k níž byla vytvořena certifikovaná metodika výpočtu a používání jednotlivých proměnných, jež by výsledky více objektivizovala. Přesto se této problematice bude nutné věnovat i nadále a matici na konci projektu upravit dle nově dosažených poznatků. Kromě výše uvedených stěžejních projektových aktivit byla zpracována podrobná analýza stavu budování, uchování a správy konzervačních knižních sbírek, pokračovalo zpracování jednotek z konzervačních sbírek participujících knihoven a vytvoření detailního přehledu knihoven, které byly v minulosti příjemci povinného výtisku. Veškeré projektové aktivity směřují k úspěšné realizaci všech definovaných cílů, které budou uzavřeny závěrečnou dvouletou etapou, jež začíná v roce 2014.

Tisky 16. století v zámeckých knihovnách České republiky

Doba řešení: 2012–2015

Hlavní řešitel: Pavel Hájek, Národní památkový ústav

Řešitel za NK: Zdeněk Bartl

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR, Program NAKI

Cílem projektu je provést výzkum zámeckých knihovních fondů 16. století, který by posloužil k prezentaci a edukaci v oblasti historických knihovních fondů. Část projektu, kterou řeší tým pracovníků Národní knihovny ČR, je zaměřena zejména na oblast tvorby autorit a jejich následné využití pro znalostní databázi (prostřednictvím webového portálu). Zpracování metodiky bylo rozhodujícím úkolem pro první rok řešení projektu. Dále byl zpracován prvotní soupis tisků 16. století v zámeckých knihovnách ČR excerpcí stávajících evidenčních podkladů Národního památkového ústavu (NPÚ) a Národního muzea, který byl nezbytným předpokladem pro plánování dalších etap projektu, tj. ověření metodiky zpracování úplných katalogizačních záznamů tiskové produkce 16. století a zajištění částečné či úplné digitalizace. Cílem projektu pro rok 2013 v oblasti tvorby autoritních záznamů pro oblast starých tisků (jmenné autority – personální autority pro autory, historické a příp. jiné osobnosti bez autorské vazby na staré tisky, tiskaře; korporativní autority zejména pro tiskárny a příp. další roli; věcné autority geografické, tematické termíny a termíny pro označení formy/žánru) byla analýza stávajících knihovnických a knihovědných metod, pravidel tvorby autorit a příprava beta verze metodiky tvorby jmenných autorit.

Průzkum, konzervace a péče o novodobé knihovní fondy – materiály a technologie

Doba řešení: 2013–2017

Hlavní řešitel: Petra Vávrová

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR, Program NAKI

V roce 2013 byl zahájen projekt zaměřený na průzkum, konzervaci a péči o novodobé knihovní fondy. Cílem projektu je vytvoření metodiky průzkumu fyzického stavu novodobých knihovních fondů s využitím vybraných instrumentálních metod, vývoj speciálních materiálů pro obnovu a restaurování novodobých knihovních fondů, vývoj a optimalizace specifických pracovních postupů a moderních technologií pro konzervaci a restaurování novodobých knihovních fondů.

Na realizaci projektu se vedle odborníků z řad pracovníků Národní knihovny účastní i vědečtí pracovníci z textilní fakulty Technické univerzity v Liberci, kteří se podílí na vývoji speciálních textilních materiálů a adheziv pro konzervaci a restaurování novodobých knihovních fondů. Budou vyvinuta speciální alkalická lepidla pro textilní vazby, plátno se zátěrem vhodné pro textilní vazby novodobých knihovních fondů a další materiály pro vazbu, převazbu a restaurátorské zásahy. Budou ověřeny možnosti užití již dostupných materiálů a budou provedeny návrhy na aplikaci těchto materiálů na základě výsledků testů a analýz.

Účinná péče cílená na trvalé uchování knihovních fondů (podle zák. č. 257/2001 Sb.) musí vycházet z podrobného zmapování fyzického stavu a dochování konzervačních dokumentů. Proto jsme projekt zahájili podrobným průzkumem vybrané části fondů, jehož výsledkem bude zjištění opravdového a skutečného fyzického stavu jednotlivých exemplářů. Z výsledků průzkumu pak bude možné vyhodnotit zastoupení typů materiálů (se zvláštní pozorností zaměřenou na textil a plasty) a typů poškození. Následovat bude diagnostika jejich příčin a návrhy možných řešení (opravy, konzervátorské a restaurátorské zásahy na novodobém fondu, uložení do ochranných obalů, reformátování). K průzkumu budou použity pokročilé instrumentální nedestruktivní metody: přístroj SurveNIR a mikrofadometr.

Ve spolupráci s odborníky ze zahraničí se pokusíme objasnit příčiny poškození a navrheme postupy konzervace plastových obalů knihovních fondů. Zaměříme se na postupy a metody čištění, lepení, fixace, opravy a případně odstraňování textilních i plastových knižních vazeb.

Národní knihovna – rozvoj informační infrastruktury VaVal pro humanitní obory

Doba řešení: 2013–2017

Hlavní řešitel: Hanuš Hemola

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

URL: <http://www.nkp.cz/o-knihovne/projekty-a-programy/ostatni-projekty/lr1308>

Hlavním cílem projektu je upevnění a další rozvoj informační infrastruktury pro poskytování informací z oblasti humanitních a společenských věd pro sféru vědy, výzkumu a inovací v České republice prostřednictvím

zpřístupnění 18 titulů multioborových a oborově specializovaných databází v konsorciálních a individuálních licencích a zabezpečení primárních dokumentů prostřednictvím mezinárodních meziknihovnických služeb.

Předmětem podpory projektu je zejména zabezpečení kontinuálního přístupu k ověřené a průběžně inovované nabídce elektronických informačních zdrojů z předmětné oblasti, kterou Národní knihovna ČR systematicky buduje od konce 20. století pro profilové uživatele ze sféry VaVal jak v rámci individuálních, tak i konsorciálních licencí ve spolupráci s relevantními informačními, akademickými a výzkumnými institucemi. Základem podporované nabídky jsou primární a sekundární multioborové zdroje s tematickým těžištěm v humanitních a společenských vědách a specializované zdroje pro zabezpečení tzv. malých oborů (hudba a hudební věda; knihovnictví a informační věda; slavistika). Projekt podporuje navazující služby zpřístupnění primárních dokumentů prostřednictvím center mezinárodních meziknihovnických služeb.

Mezinárodní projekty

CENDARI (Collaborative European Digital Archive Infrastructure)

Doba řešení: 1. 2. 2012 – 31. 1. 2016

Finanční podpora: Evropská komise, 7. rámcový program

Hlavní řešitel (koordinátor): Jennifer Edmond, Trinity College Dublin

Dílčí řešitel za NK ČR: Zdeněk Uhlíř

URL: <http://www.cendari.eu/>

Cílem projektu je vytvořit na dílčích výsečích první světové války a středověké rukopisné kultury infrastrukturu pro historický výzkum, která spojí digitální zdroje vytvořené systematickým úsilím v posledním desetiletí. Partnery projektu jsou Trinity College Dublin (Irsko – koordinátor); Freie Universität Berlin (Německo); King's College London (Velká Británie); Institut National de Recherche en Informatique et en Automatique, Paříž (Francie); University of Birmingham (Velká Británie); Národní knihovna České republiky, Praha; Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen (Německo); The European Library (Nizozemsko); Consortium of European Research Libraries (Velká Británie); Matematický institut SANU u Beogradu (Srbsko); Universität Stuttgart (Německo); Società Internazionale per lo Studio del Medioevo latino Firenze (Itálie); Università degli studi di Cassino (Itálie) a Fondazione Ezio Franceschini (Itálie).

Ve druhém roce řešení projektu byl vytvořen adresář archivů a rukopisných knihoven, přehled rukopisných sbírek a byly zahájeny práce na tematicky strukturovaných průvodcích po rukopisném materiálu. Manuscriptorium bylo integrováno do metaindexu TRAME, který bude základem pro služby poskytované infrastrukturou CENDARI, a do prostředí CENDARI byly agregovány komplexní digitální dokumenty z Manuscriptoria, jež budou základem pro databázi CENDARI. Cílem je vytvořit virtuální badatelské prostředí fungující na principech sémantického vyhledávání.

Další aplikační projekty

Národní projekty

Program Veřejné informační služby knihoven (VISK)

Všechny projekty v jednotlivých podprogramech jsou jednoleté. Tyto projekty se týkají podpory konkrétních činností knihoven v oblasti vzdělávání, provozu digitálních knihoven, produkce digitálních dat (retrospektivní konverze katalogů, digitalizace sbírek), provozu informačních portálů, přístupu k digitálním zdrojům atp. V seznamu projektů již nadále nejsou uváděny statutární činnosti, dříve hrazené z programu VISK, na které Národní knihovna ČR dostala finanční prostředky přímo do rozpočtu.

VISK 1

Koordinační centrum programu VISK

Odpovědný pracovník: Vít Richter

URL: <http://visk.nkp.cz/>

Koordinační centrum programu VISK zajišťovalo veškeré odborné, organizační a koordinační činnosti související s realizací celého programu VISK.

VISK 2

Kurzy základní informační gramotnosti

Odpovědný pracovník: Eva Dostálková

URL: http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=04_Vzd/03_OV_Akce/01_kurzy.htm

V rámci kurzů získávají frekventanti znalosti a dovednosti v rozsahu European Computer Driving Licence jako minimálního standardu vzdělání v oblasti práce s informačními a komunikačními technologiemi i pokročilé kompetence v oblasti počítačové a informační gramotnosti.

VISK 5

Retrospektivní konverze Generálního katalogu Univerzálního knihovního fondu I Národní knihovny České republiky

Odpovědný pracovník: Nataša Mikšovská

Cílem projektu byl předvýběr a příprava 55 120 záznamů tisků. Záznamy byly připraveny pro další etapu retrokonverze. Zároveň bylo zpracováno 25 000 nových záznamů do formátu MARC 21, které byly zpřístupněny v bázi NKC a předány do Souborného katalogu ČR.

Rekatalogizace starých tisků uložených v Oddělení rukopisů a starých tisků Národní knihovny České republiky

Odpovědný pracovník: Alena Smítková

V další etapě rekatalogizace byly aktualizovány záznamy z Generálního katalogu I. Brigádníci pracovali opět s knihou v ruce. Do jednotné báze STT bylo v roce 2013 doplněno 3 900 nových záznamů.

Retrospektivní katalogizace periodik vydávaných na území ČR z fondů Národní knihovny České republiky

Odpovědný pracovník: Edita Lichtenbergová

Cílem projektu je obohatit elektronický katalog Národní knihovny ČR, a tím zároveň databázi České národní bibliografie (ČNB) o dosud nezpracované záznamy periodik české provenience z období převážně před rokem 1945. Bylo vytvořeno 2 000 nových záznamů, zároveň proběhla revize záznamů souvisejících titulů.

VISK 6

Digitalizace historických dokumentů Národní knihovny České republiky 2010

Odpovědný pracovník: Zdeněk Uhlíř

URL: <http://www.manuscriptorium.eu>

V roce 2012 bylo v rámci VISK 6 z fondu Národní knihovny ČR zdigitalizováno 97 dokumentů (tj. 19 900 stran).

Digitalizace vzácných historických rukopisů a tisků z fondu Hudebního oddělení Národní knihovny České republiky

Odpovědný pracovník: Šárka Handlová

URL: <http://www.manuscriptorium.eu>

V roce 2013 bylo v rámci VISK 6 z fondu Hudebního oddělení Národní knihovny ČR digitalizováno 9 dokumentů (2 347 stran). Digitalizované hudebniny jsou propojené se záznamem mezinárodního

soupisu hudebních pramenů RISM a specializovaným badatelům užívajícím tuto databázi dostupné ke studiu.

VISK 7

Analytické zpracování periodických titulů a konzervační ošetření dokumentů reformátovaných v podprogramu VISK 7

Odpovědný pracovník: Tomáš Foltýn

URL: <http://kramerius.nkp.cz>

Národní knihovna ČR vzhledem ke své úloze v národním programu ochranného reformátování a digitálního zpřístupnění dokumentů Kramerius usiluje o digitalizaci ohrožených a čtenářsky frekventovaných dokumentů, zároveň se však snaží přispět k ochraně vlastních fyzických dokumentů. Dalším, v programu participujícím knihovnám, jsou v rámci tohoto programu a koordinované spolupráce poskytovány služby, které si z ekonomických, personálních nebo odborných důvodů nemohou zajistit samy, včetně spolupráce na doplňování chybějících dokumentů v rámci kontinuálně řešených digitalizačních projektů. Mimo vlastní koordinační a poradenskou činnost je v prostředí Národní knihovny ČR řešen samostatný projekt VISK 7, který byl v roce 2013 zaměřen na odkyselování novodobých knihovnických fondů a pilotní projekt ANLretro určený k ověření nových technologií použitelných pro analytické zpracování článků. Pro potřeby odkyselení byly použity výsledky systematických průzkumů novodobých fondů, které jsou evidovány ve funkční aplikaci. K odkyselení na pracovišti Zentrum für Bucherhaltung GmbH, Leipzig tak byly zvoleny dokumenty, u nichž byl tento zákrok žádoucí, a dále typologicky vybrané dokumenty, na nichž se testovala funkčnost zvoleného řešení. Dosažené výsledky jsou více než uspokojivé. V rámci projektu ANLretro byla testována možnost zpracování vybraných periodik na úroveň článků včetně doplnění informací týkajících se MDT, DDT atd. prostřednictvím určené aplikace vystavěné na bázi server/klient. Na řešení projektu se podíleli i odborní pracovníci ze Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové a Středočeské vědecké knihovny v Kladně. Toto řešení se ukázalo jako možná alternativa, byť s výhradami k rychlosti zpracování, uživatelskému rozhraní či optimalizaci systému.

VISK 8

Zajištění provozu Jednotné informační brány v celonárodním měřítku

Odpovědný pracovník: Edita Lichtenbergová

URL: <http://www.jib.cz>, <http://info.jib.cz>

Podpora umožnila plynulý provoz Jednotné informační brány (JIB). V rámci projektu byla v roce 2013 rozšířena nabídka zdrojů. Celkový počet aktivních zdrojů v JIB, který je spravován v lokální znalostní bázi, je 325. V březnu 2013 překročil počet stahovaných záznamů hranici 5 milionů, v současné době prostřednictvím JIB přebírá záznamy 161 knihoven. Byl proveden rozsáhlý test rozhraní JIB+, které by se mělo v roce 2014 stát rozhraním primárním.

Optimalizace SFX pro potřeby Jednotné informační brány a Centrálního portálu knihoven

Odpovědný pracovník: Edita Lichtenbergová

URL: <http://www.jib.cz>, <http://info.jib.cz>

Cílem projektu byla optimalizace SFX v souvislosti se sdílením identit řešených v rámci Centrálního portálu knihoven.

Multilicenční zpřístupnění českých elektronických informačních zdrojů

Odpovědný pracovník: Hana Nová

URL: <http://visk.nkp.cz/VISK8A.htm>

V roce 2013 pokračovalo zajištění služby přístupu k českým elektronickým informačním zdrojům. Mediální databázi firmy Anopress využívalo 52 knihoven, databázi MediaSearch firmy NEWTON Media 7 knihoven a databázi právních informací ASPI firmy WoltersKluwer 26 knihoven.

Zajištění provozu a rozvoje oborových informačních bran v celonárodním měřítku pro obory knihovnictví a vědeckých informací a hudby

Odpovědný pracovník: Eva Bartůňková

URL: <http://www.kiv.jib.cz>

V roce 2013 bylo hlavním cílem projektu pokračovat v rutinním provozu dvou oborových bran Národní knihovny ČR, KIV (knihovnictví a informační věda) a MUS (hudba). V oborových branách byl aktualizován výběr zahraničních licencovaných zdrojů a nové zdroje byly zapojeny do vyhledávačů v systému MetaLib. V oblasti knihovnických činností pokračoval výběr, hodnocení a zpracování internetových zdrojů do databází KKL (pro KIV) a NKC (pro MUS) včetně kontroly a oprav odkazů internetových zdrojů v databázi KKL a NKC.

Integrovaný operační program – Smart Administration

Vytvoření Národní digitální knihovny

Odpovědný pracovník: Luděk Tichý

URL: <http://www.ndk.cz>

Dvě digitalizační linky (MZK, NK ČR) spojené do jednoho virtuálního elektronického prostředí zdigitalizují každý den 26 000 stran knih. Cílem projektu je splnit indikátor – celkový počet digitalizovaných knih do konce roku 2014, který činí 100 890 svazků. V roce 2013 bylo digitalizováno přes 49 000 svazků, dále proběhla řada opatření pro nadcházející proces certifikace systému dle standardu ISO, proces integrace linky do vnitřních struktur NK ČR a samozřejmě i další rozvoj NDK jako systému.

Průzkum čtenářství

Češi jako čtenáři v roce 2013

Doba řešení: 2013

Odpovědný pracovník: Vít Richter

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR

Národní knihovna ČR a Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., uskutečnily v roce 2013 reprezentativní průzkum mezi obyvateli ČR staršími 15 let. Celkově šlo již o třetí opakované šetření – předchozí proběhla v letech 2007 a 2010. Praktickou část průzkumu provedla agentura ppm factum, s. r. o. Sběr dat proběhl mezi 5. až 25. květnem 2013 na vzorku 1 584 respondentů. Průzkum byl detailněji zaměřen na knižní trh.

České děti jako čtenáři v roce 2013

Doba řešení: 2013

Odpovědný pracovník: Vít Richter

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR

Národní knihovna ČR uskutečnila v roce 2013 první celostátní reprezentativní průzkum se zaměřením na čtenářství českých dětí a na využívání knihoven. Výzkum byl realizován pomocí kvantitativních a kvalitativních metod, cílovou skupinou byly děti ve věku 9 až 14 let. Praktickou část průzkumu provedla agentura Mediaresearch, a. s. Sběr dat proběhl od 13. září do 2. října 2013 na vzorku 1 519 respondentů.

Mezinárodní projekty

Google

Spolupráce se společností Google

Odpovědný pracovník: Miroslava Hejnová; Adolf Knoll

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR/VISK 6 (financování přípravy dokumentů k digitalizaci)

Cílem projektu *Hromadná digitalizace historických a vzácných dokumentů ve spolupráci se společností Google* v roce 2013 bylo pokračovat v přípravných pracích na digitalizaci, jejíž vlastní realizace začne v roce 2014. Projekt je rozvržen do 6 let (2011–2016) s možností následného prodloužení. Přípravné práce v roce 2013 plynule pokračovaly v souladu s postupy stanovenými v roce 2011. V roce 2013 se uskutečnilo celodenní setkání zástupců společnosti Google s pracovníky Národní knihovny za účelem kontroly průběhu přípravných prací v Národní knihovně. Došlo k výměně informací spojených s transportem dokumentů na digitalizaci a s předáváním elektronických záznamů z Národní knihovny na digitalizační pracoviště.

Koncem roku 2013 byla společnosti Google odeslána první testovací dávka 21 knih na digitalizaci do Německa. Harmonogram transportů dokumentů k digitalizaci pro rok 2014 počítá s celkem 8 transporty, tj. s přibližně 24 000 knih.

Česko-slovenská spolupráce při akvizici dokumentů

Česká knihovna při Univerzitní knihovně Bratislava a Slovenská knihovna v Národní knihovně České republiky

Doba řešení: od roku 2007

Odpovědná osoba za NK: Světlana Knollová

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR

V roce 2013 pokračoval projekt *Česká knihovna při Univerzitní knihovně Bratislava a Slovenská knihovna v NK ČR*, realizovaný na základě dohody ministerstev kultury obou zemí. Nákup české literatury pro Univerzitní knihovnu v Bratislavě dotovalo MK ČR částkou 300 tis. Kč, nákup slovenské literatury pro NK ČR pak Ministerstvo kultury SR dotovalo částkou 12 tis. €. Národní knihovna ČR nakoupila v roce 2013 pro Univerzitní knihovnu v Bratislavě 827 titulů knih a elektronických nosičů (DVD) za 300 011,- Kč.

Slovenská strana financovala nákup 855 slovenských publikací pro NK ČR, z toho 331 svazků (v hodnotě 3 677,01 €) pro Slovenskou knihovnu. Projekt *Česká knihovna při Univerzitní knihovně Bratislava a Slovenská knihovna v NK ČR* je velmi úspěšný a přínosný pro obě zúčastněné strany i kvůli garanci vzájemné vydavatelské dostupnosti.

Referát o projektu též zazněl na 23. celostátním akvizičním semináři v Havlíčkově Brodě.